

POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK
WYDZIAŁ FILOLOGICZNO-FILOZOFICZNY
KOMISJA FILOLOGICZNA

Polemika Krytycznoliteracka w Polsce
pod redakcją Sylwii Panek
tom 30

Sylwia Panek
Irzykowski wobec futurystów

Poznań 2024

WYDAWNICTWO POZNAŃSKIEGO TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ NAUK

POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK
UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

Główny Redaktor Wydawnictw PTPN
Jakub Kępiński

Recenzent
prof. dr hab. Izolda Kiec

Redakcja językowa i korekta
Barbara Łukaszewska

Projekt okładki
Elżbieta Kidacka

Łamanie
Marlena Roszkiewicz

Publikacja finansowana
w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki”
w latach 2017–2021, nr projektu 11H 16 0131 84

© Copyright by Sylwia Panek, Poznań 2024

© Copyright for this edition by Poznańskie Towarzystwo
Przyjaciół Nauk, Poznań 2024

ISBN 978-83-7654-580-6

ISSN 2081-5999

Spis treści

ROZPRAWA WSTĘPNA

Emeryt merytoryzmu <i>contra</i> futuryści	11
Anatomia konstelacji	27
Diachronia konfrontacji	32
Uwagi na koniec	70

TEKSTY ŹRÓDŁOWE. ANTOLOGIA

Wykaz tekstów źródłowych	77
Nota edytorska	79
Karol Irzykowski Futuryzm a szachy	85
Karol Irzykowski Plagiatowy charakter przełomów literackich w Polsce ...	97
Bruno Jasiński Kieszka od kamizelki źródłem plagiatu. Rewelacyjne odkrycia p. Irzykowskiego	113
Karol Irzykowski Kultura murzyńska w Polsce	117
Bruno Jasiński, Karol Irzykowski Dwie repliki. Brunona Jasińskiego i Karola Irzykowskiego	123
Karol Irzykowski Rehabilitacja buta	127

Anatol Stern	
Emeryt merytoryzmu. Z powodu ostatniego artykułu Irzykowskiego pt. <i>Plagiatowy charakter przełomów literackich w Polsce, czyli jeszcze o wiatrologii</i>	133
Karol Irzykowski	
[List do Redakcji „Skamandra”]	147
Anatol Stern	
Anatol Stern replikuje	151
Karol Irzykowski	
Futurystyczny tapir. (Przyczynek do sprawy zwyczajów literackich i do sprawy plagiatu)	153
Bruno Jasieński	
Futuryzm polski (bilans)	187
Karol Irzykowski	
Likwidacja futuryzmu	207
St.[efan] G.[acki]	
Likwidacja likwidatora! Zdemaskowanie papieża merytoryzmu	215
Karol Irzykowski	
Awangardzistom utarcie nosa	223
Ast. [Anatol Stern]	
Maszyna jako ideał sztuki dzisiejszej a przesady estetyczne	231
Karol Irzykowski	
Fabrykowanie przeciwników	239
Bibliografia	245
Indeks osób	259

Seria Polemika Krytycznoliteracka w Polsce przedstawia najważniejsze polskie polemiki krytycznoliterackie opatrzone obszernym komentarzem naukowym. Każdy tom obok *Rozprawy wstępnej* zawiera przedruki wchodzących z sobą w polemiczny dialog tekstów krytycznoliterackich, które – dotąd drukowane oddzielnie, niejednokrotnie trudno dostępne i rozproszone w czasopismach literackich – muszą być czytane razem.